

Michał Wiesław Hajdo

<https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/michal-hajdo.11302.html>

27.09.1908 Ostrowiec Świętokrzyski - 13.12.1998 Warszawa

Inżynier budownictwa lądowego i wodnego, żołnierz AK, uczestnik Powstania Warszawskiego, autor wspomnień wojennych ***Ucieczki do wolności***¹ (wybrane scany poniżej) - w Bibliotece Narodowej znajduje się również rękopis tych wspomnień² - wraz z opisem zawartości:

„Łódź w pierwszych miesiącach okupacji. Ucieczka do Warszawy w obawie przed aresztowaniem za działalność w konspiracji harcerskiej. Praca w Społecznym Przedsiębiorstwie Budowlanym. Działalność w organizacji „Polska Niepodległa”, kontakty ze zwierzchnikiem Władysławem Twardo (pseud. „White”). Autor działał w Radzie Pomocy Żydom „Żegota”, współpracował z Emilią Hiżową. Wybuch powstania w getcie. Widok karuzeli na pl. Krasińskich koło płonącego getta. Autor walczył w powstaniu warszawskim (szczegółowy opis), następnie został wywieziony do obozu pracy w Miliczu. Dokładny opis ucieczki, aresztowania i powrotu do obozu. Ewakuacja obozu do fabryki rakiet V1 i V2 w Leutersdorf, następnie do Halberstadt. Po wejściu wojsk amerykańskich autor znalazł się w obozie dla dipisów w Clausthal-Zellerfeld. Szczegółowy opis sytuacji w obozie. Powrót do kraju w 1945 r.”

Współautor antologii pamiętników *Schwarze Jahre: Zeugen des Holocaust erinnern sich*³, Leipzig 1997.

Rodzice

Teofil Andrzej Hajdo (23.03.1879 – 26.01.1955)⁵

Józefa Wanda Hajdo (z domu Łabęcka, herbu Korab) (06.02.1883- 23.06.1950)

---

¹ *Ucieczki do wolności* / Michał Wiesław Hajdo – Biblioteka Narodowa:

https://katalogi.bn.org.pl/discovery/fulldisplay?docid=alma991025681299705066&context=L&vid=48OMNIS_NLOP:48OMNIS_NLOP&lang=pl&search_scope=MyInstitution1&adaptor=Local%20Search%20Engine&tab=BN&query=any,contains,Hajdo,%20Micha%C5%82

² *Wspomnienia z okresu 1939-1945 Michała Wiesława Hajdo* - Biblioteka Narodowa:

https://katalogi.bn.org.pl/discovery/fulldisplay?docid=alma991012559059705066&context=L&vid=48OMNIS_NLOP:48OMNIS_NLOP&lang=pl&search_scope=MyInstitution1&adaptor=Local%20Search%20Engine&tab=BN&query=any,contains,Hajdo%20Micha%C5%82&offset=0

³ *Schwarze Jahre: Zeugen des Holocaust erinnern sich* - Biblioteka Narodowa:

https://katalogi.bn.org.pl/discovery/fulldisplay?docid=alma991034645159705066&context=L&vid=48OMNIS_NLOP:48OMNIS_NLOP&lang=pl&search_scope=MyInstitution1&adaptor=Local%20Search%20Engine&tab=BN&query=any,contains,Hajdo,%20Micha%C5%82&sortby=date_d&facet=frbrgroupid,include.65889736282885580&offset=0

⁴ Rodzina Hajdo - Grobonet Włocławek:

<https://wloclawek.grobonet.com/grobonet/start.php?id=wyniki&name=Hajdo&submit=Szukaj>

⁵ Teofil Hajdo – Wikipedia: https://pl.wikipedia.org/wiki/Teofil_Hajdo

Dzieci Teofila i Józefy⁶:

1905	197	Zofia Maria Józefa	Hajdo	Teofil	Józefa	Łabęcka	Szewna	Ostrówek
1906	411	Jerzy Robert	Hajdo	Teofil	Józefa	Łabęcka	Szewna	Ostrówek
1908	385	Michał Wiesław	Hajdo	Teofil	Józefa	Łabęcka	Szewna	Ostrówek

Małżeństwa

1. żona: **Zofia Marta Orszulska** (primo voto **Hajdo**, secundo voto **Sterner**⁷) – ślub przed wojną, w l. 30.

28.07.1916 Warszawa - 05.09.1992 Warszawa

literat, dziennikarz, autorka słuchowisk radiowych, uczestniczka Powstania Warszawskiego – łączniczka „Marta”:

<https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/zofia-orszulska,32577.html>

2. żona: **Halina Zofia Barylewska** – ślub po wojnie
14.05.1920 Warszawa - 05.06.2009 Warszawa
więźniarka Pawiaka, Majdanka, Ravensbrück⁸

Rodzeństwo

Jerzy Robert Hajdo (07.06.1906-09.04.1984)
żołnierz AK

Zofia Józefa Maria Hajdo (primo voto **Steffen**, secundo voto **Padowicz**)
(07.11.1904-28.06.1995)

Przed wojną nauczycielka w Liceum im. Marii Konopnickiej we Włocławku, podczas wojny prowadziła tajne nauczanie w Pruszkowie⁹, po wojnie bibliotekarz w Bibliotece Publicznej m.st Warszawy na Koszykowej.

Dalsza rodzina

Bratanek **Anny Marii Kubik** (z domu **Hajdo**) - Ofiary cywilne Powstania Warszawskiego:

<https://www.1944.pl/ofiary-cywilne/anna-kubik,22149.html>

⁶ Geneteka:

https://geneteka.genealodzy.pl/index.php?op=gt&lang=pol&bdm=B&w=13sk&rid=B&search_lastname=Hajdo&search_name=&search_lastname2=&search_name2=&from_date=&to_date=&exac=1

⁷ Wacław Adolf Sterner – Powstańcze biogramy: <https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/waclaw-sterner,42462.html>

⁸ Więźniowie Pawiaka:

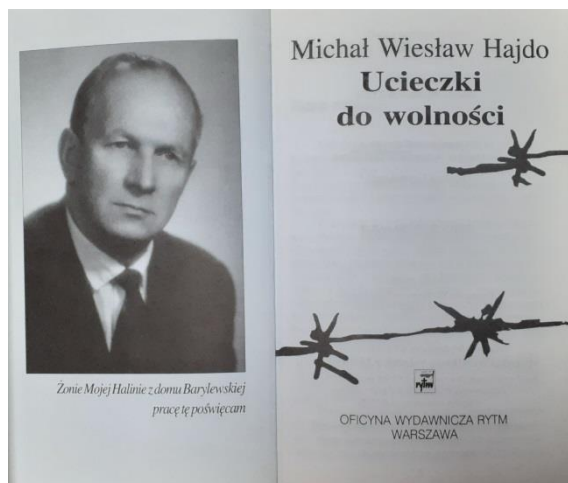
http://muzeum-niepodleglosci.pl/pawiak/kartoteka-online/?nazwisko=Barylewska&imie=&data_urodzenia=&miejsce_urodzenia=&data_aresztowania=&data_osadzenia=&data_smierci=&data_zwolnienia=&data_przeniesienia=&miejsce_przeniesienia=&send=Szukaj

⁹ Trwaliśmy przy tobie, Warszawo: historia konspiracji i walki VI rejonu "Helenów" Pruszków-Piastów-Ursus-Sękocin: <http://mbc.cyfrowemazowsze.pl/dlibra/docmetadata?id=65412&from=publication>

Grób

Grób Michała Wiesława Hajdo i Jego drugiej żony Haliny Hajdo (z domu Barylewskiej) - Warszawa - **Cmentarz Bródnowski**: kw. 114 U VIII 48¹⁰

Scany z Uciezki do wolności:

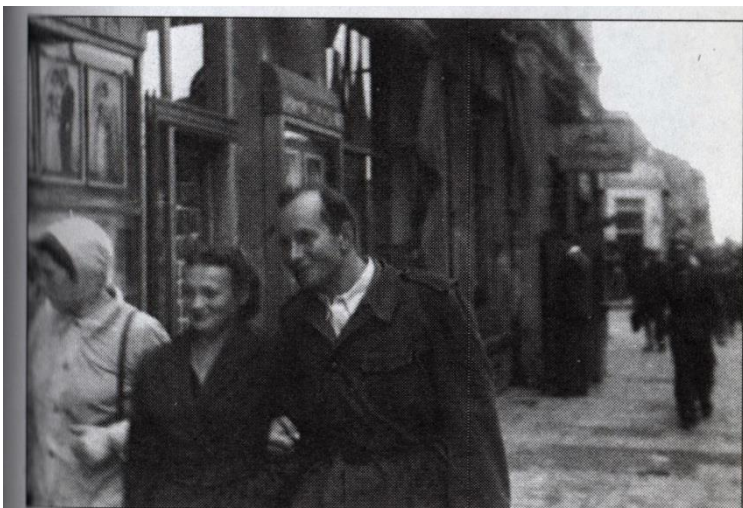
¹⁰ Cmentarz Bródnowski: <http://cmentarium.sowa.website.pl/Cmentarze/spisBrodno.html#h>

LEGITYMACJA KRZYŻA ARMII KRAJOWEJ Nr. 34863	Nazwisko <u>HAJDO</u> Imię <u>Michał, Wiesław</u> Pseudonim <u>"Szary" "Sztych"</u> Przynależność <u>Komp. "Lesnik"</u> <u>Warszawa.</u> Odniesiony został KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez dowódcę A.K. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego za upanięcia w wyniku Złotych Polaków Podziemnej w latach 1939 — 1945 Przewodniczący Podpis: Kom. Krzyża <u>M. Hajdo "Szary"</u> Londyn, dnia 8/10/85

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA LEGITYMACJA Nr. S-8024 Warszawa, dnia 10.10.1985 r.	MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ Na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 21 kwietnia 1966 r. w uznaniu zasług dla obronności PRL na d a t e Ob. HAJDO Michał s. Teofila SREBRNY MEDAL ZA ZASŁUGI DLA OBRONNOŚCI KRAJU MINISTER OBRONY NARODOWEJ <u>[Signature]</u>

RZECZPOSPOLITA POLSKA LEGITYMACJA Nr 31-95-176 Warszawa dnia 18 kwietnia 1995 r.	POSTANOWIENIEM z dnia 18 kwietnia 1995 r. Pan HAJDO Michał s. Teofila odznaczony został KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ <u>[Signature]</u> Lech Wałęsa

Michał Wiesław Hajdo z późniejszą żoną Haliną (1947 r.)

Michał Wiesław Hajdo (z prawej)
z bratem Jerzym (Włocławek, 1945 r.)